

Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνής (Κομιντέρν) - Οι 21 όροι του Λένιν

Με την επικράτηση των μπολσεβίκων το 1917 στη Ρωσία, δημιουργήθηκε στους απανταχού κομμουνιστές η ελπίδα και η προσδοκία, ότι ο επαναστατικός άνεμος θα φυσήξει και σε άλλες χώρες, ιδίως της Ευρώπης, η οποία εκείνη την εποχή βρισκόταν σε αναταραχή.

Με βάση τα δεδομένα της εποχής, μπροστάρηδες στην εξάπλωση του επαναστατικού κινήματος, δεν θα μπορούσαν να είναι άλλοι από τους μπολσεβίκους. Ο Λένιν είχε ήδη πετύχει το πρώτο βήμα του οράματός του, με την εγκαθίδρυση του Κομμουνισμού στη Ρωσία και το επόμενο βήμα θα ήταν η οργάνωση των κομμουνιστικών κομμάτων των άλλων χωρών, για την «εξαγωγή» της επαναστάσεως.

Προς τούτον τον σκοπό, ο Λένιν δημιούργησε την Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνή. Η Πρώτη και η Δεύτερη Κομμουνιστικές Διεθνείς, είχαν ήδη κριθεί ως ξεπερασμένες και αποτυχημένες. Το Πρώτο Συνέδριο της Τρίτης Κομμουνιστικής Διεθνούς, έλαβε χώρα τον Μάρτιο του 1919 στη Μόσχα και αποτελούσε ουσιαστικά την προπαρασκευή του Δεύτερου Συνεδρίου, που έγινε στην Πετρούπολη τον Ιούλιο του 1920.

Στο Δεύτερο Συνέδριο, τέθηκαν οριστικά και ξεκάθαρα και οι όροι ένταξης των κομμάτων που επιθυμούσαν να ανήκουν στην Κομμουνιστική Διεθνή. Οι όροι αυτοί, που έμειναν γνωστοί ως οι «21 όροι του Λένιν», καθώς ήταν δικής του εμπνεύσεως, έφεραν φανερά το πνεύμα του Λενινισμού, καθώς και την σφραγίδα της οργάνωσης του ΚΚΣΕ. Όπως είναι ευνόητο, σ' αυτή την Κομμουνιστική Διεθνή, κυρίαρχη οντότητα, η οποία έθετε κάτω από το σκήπτρο της τις υπόλοιπες, ήταν η Σοβιετική Ένωση.

Το ΚΚΕ αποδέχθηκε πλήρως τους 21 όρους και προσχώρησε επίσημα στην Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνή, τον Νοέμβριο του 1924. Μέχρι τότε, ο «πρόγονός» του, το ΣΕΚΕ, είχε καταρχήν αποδεχθεί τους όρους της Τρίτης Κομμουνιστικής Διεθνούς,

μετατρέποντας σε πρώτη φάση το όνομά του σε «ΣΕΚΕ (Κομμουνιστικόν)». Η ένταξη στην Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνή, αποφασίστηκε οριστικώς στο Β' Συνέδριο του κόμματος, που έγινε τον Απρίλιο του 1920. Η κυριότερη διαφωνία, σύμφωνα με τον Ελευθέριο Σταυρίδη («Τα παρασκήνια του ΚΚΕ»), προήλθε από τον Αριστοτέλη Σιδέρη, ο οποίος πρότεινε την αναβολή της προσχώρησης, καθώς εξέφραζε επιφυλάξεις για τις ιδιομορφίες «τας οποίας παρουσιάζει η ελληνική οικονομία και εκ των παραδόσεων κυρίως του Έλληνος εργάτου, όστις έχει μικροαστικήν ψυχολογίαν και στερείται προλεταριακών παραδόσεων». Ωστόσο, μετά την λήψη της απόφασης, συντάχθηκε κι ίδιος μ' αυτήν.

Διαβάζοντας προσεκτικά τους όρους του Λένιν, ο αναγνώστης θα λύσει αρκετές από τις απορίες του, σε σχέση με το αντεθνικό παρελθόν του ΚΚΕ και την πλήρη αφοσίωσή του στη «μάνα Σοβιετική Ένωση». Θα κατανοήσει δε πλήρως, τον προπαγανδιστικό, συνωμοτικό, διχαστικό, απολυταρχικό, βίαιο και εγκληματικό χαρακτήρα των κομμουνιστικών κομμάτων -φυσικά και του ΚΚΕ.

Οι 21 όροι του Λένιν

1. Όλη η προπαγάνδα και η αναταραχή, πρέπει να φέρουν έναν πραγματικά κομμουνιστικό χαρακτήρα και σύμφωνα με το πρόγραμμα και τις αποφάσεις της Κομμουνιστικής Διεθνούς. Όλα τα όργανα Τύπου του κόμματος, πρέπει να διοικούνται από έμπιστους κομμουνιστές, οι οποίοι να έχουν αποδείξει την αφοσίωσή τους στον αγώνα του προλεταριάτου. Η δικτατορία του προλεταριάτου δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται απλά ως ένας συνηθισμένος τύπος ρεύματος. Γι' αυτό, η προπαγάνδα πρέπει να γίνεται με τέτοιον τρόπο, ώστε η αναγκαιότητά του να είναι κατανοητή σε κάθε απλό εργάτη, κάθε εργάτρια, κάθε στρατιώτη και αγρότη, μέσα από τα γεγονότα της καθημερινής ζωής τους, η οποία πρέπει να παρατηρείται συστηματικά διά του Τύπου μας και να χρησιμοποιείται κάθε μέρα. Τα περιοδικά και άλλα έντυπα και όλα τα εκδοτικά ιδρύματα του κόμματος, πρέπει να εξαρτώνται από την ηγεσία του κόμματος, ανεξάρτητα από το αν, σε κάθε δεδομένη στιγμή, το κόμμα στο σύνολό του είναι νόμιμο ή παράνομο. Οι εκδοτικοί οίκοι, δεν πρέπει να επιτρέπεται να καταχρώνται την ανεξαρτησία τους και να ασκούν πολιτικές, που δεν αντιστοιχούν πλήρως με τις πολιτικές του κόμματος. Στις στήλες του Τύπου, σε δημόσιες συναντήσεις, στα συνδικάτα, στους συνεταιρισμούς -όπου τα μέλη της Κομμουνιστικής Διεθνούς μπορεί να γίνει

αποδεκτά-, είναι απαραίτητο να στιγματίζονται, όχι μόνο η αστική τάξη, αλλά επίσης και οι βοηθοί της, οι μεταρρυθμιστές κάθε απόχρωσης, συστηματικά και αδυσώπητα.

2. Κάθε οργάνωση που επιθυμεί να ενταχθεί στην Κομμουνιστική Διεθνή, πρέπει τακτικά και μεθοδικά να απομακρύνει τους μεταρρυθμιστές και τους κεντρώους από κάθε υπεύθυνη θέση μέσα στο εργατικό κίνημα (κομματικές οργανώσεις, συντακτικά συμβούλια, συνδικάτα, κοινοβουλευτικές παρατάξεις, συνεταιρισμούς, τοπική αυτοδιοίκηση) και να τους αντικαθιστά με δοκιμασμένους κομμουνιστές, χωρίς να ανησυχούν υπερβολικά για το γεγονός ότι, ιδιαίτερα στην αρχή, απλοί εργαζόμενοι από τις μάζες θα αντικαταστήσουν «έμπειρους» καιροσκόπους.

3. Σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής, η ταξική πάλη μπαίνει στη φάση του εμφυλίου πολέμου. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι κομμουνιστές δεν μπορούν να έχουν καμμία εμπιστοσύνη στην αστική νομιμότητα. Έχουν την υποχρέωση της δημιουργίας μιας παράλληλης παράνομης οργάνωσης, η οποία, κατά την κρίσιμη στιγμή, μπορεί να βοηθήσει το κόμμα να κάνει το καθήκον του για την επανάσταση. Σε κάθε χώρα, όπου σε μια κατάσταση πολιορκίας ή έκτακτης ανάγκης, η νομοθεσία στερεί από τους κομμουνιστές, την ευκαιρία να κάνουν τη δουλειά τους νόμιμα, είναι απολύτως απαραίτητο να συνδυάζεται νόμιμη και παράνομη δραστηριότητα.

4. Το καθήκον της διάδοσης των κομμουνιστικών ιδεών, περιλαμβάνει την ειδική υποχρέωση της δυναμικής και συστηματικής προπαγάνδας στον στρατό. Σε περίπτωση που αυτή η αναταραχή, διακόπτεται από νόμους έκτακτης ανάγκης, θα πρέπει να συνεχίζεται παράνομα. Η άρνηση ανάληψης αυτής της εργασίας, θα ισοδυναμούσε με προδοσία του επαναστατικού καθήκοντος και θα ήταν ασυμβίβαστη με την ιδιότητα μέλους της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

5. Η συστηματική και μεθοδική αναταραχή, είναι απαραίτητη στην ύπαιθρο. Η εργατική τάξη δεν θα είναι σε θέση να κερδίσει, αν δεν έχει την υποστήριξη του αγροτικού προλεταριάτου και τουλάχιστον ένα μέρος των φτωχότερων αγροτών, και αν δεν εξασφαλιστεί η ουδετερότητα, τουλάχιστον ενός μέρους από τον υπόλοιπο πληθυσμό της υπαίθρου, για την εφαρμογή των πολιτικών της. Το κομμουνιστικό έργο στην ύπαιθρο, αποκτά τεράστια σημασία αυτή τη στιγμή. Πρέπει να διεξάγεται κυρίως με τη βοήθεια των επαναστατών κομμουνιστών εργαζομένων της πόλης και της υπαίθρου, που έχουν διασυνδέσεις με την ύπαιθρο. Η παραμέληση του έργου αυτού, ή η ανάθεσή του σε αναξιόπιστα, ημιρυθμιστικά

χέρια, ισοδυναμεί με απάρνηση της προλεταριακής επανάστασης.

6. Κάθε κόμμα που επιθυμεί να ενταχθεί στην Κομμουνιστική Διεθνή, έχει την υποχρέωση να αφαιρέσει ανοικτά το προσωπείο, όχι μόνο του σοσιαλπατριωτισμού, αλλά και την ανειλικρίνεια και την υποκρισία του σοσιαλειρηνισμού, για να δείξει στους εργαζόμενους συστηματικά ότι, χωρίς την επαναστατική ανατροπή του Καπιταλισμού, κανένα διεθνές δικαστήριο διαιτησίας, καμμία συμφωνία για τον περιορισμό των εξοπλισμών, καμμία «δημοκρατική» αναδιοργάνωση της Κοινωνίας των Εθνών, δεν θα είναι σε θέση να αποτρέψει νέους ιμπεριαλιστικούς πολέμους.

7. Τα κόμματα που επιθυμούν να ανήκουν στην Κομμουνιστική Διεθνή, έχουν την υποχρέωση να αναγνωρίζουν την ανάγκη μιας πλήρους ρήξης με τον μεταρρυθμισμό και την «κεντρώα» πολιτική και να προπαγανδίσουν αυτή τη ρήξη μεταξύ των μελών τους, όσο περισσότερο γίνεται. Η συνεπής κομμουνιστική πολιτική είναι αδύνατη χωρίς αυτό. Η Κομμουνιστική Διεθνής, ανεπιφύλακτα και κατηγορηματικά απαιτεί τη διενέργεια αυτής της ρήξης, στο συντομότερο δυνατόν χρονικό διάστημα. Η Κομμουνιστική Διεθνής δεν μπορεί να ανεχθεί μια κατάσταση όπου περιβόητοι καιροσκόποι, όπως οι Τουράτι, Μοντιλιάνι, Κάουτσκι, Χίλφερντιγκ, Χίλκουιτ, Λονγκέ, ΜακΝτόναλντ και άλλους, να έχουν το δικαίωμα να εμφανίζονται ως μέλη της Τρίτης Διεθνούς και ν' αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν. Αυτό θα μπορούσε μόνο να οδηγήσει σε ένα ναυάγιο της Κομμουνιστικής Διεθνούς, πολύ παρόμοιο με το ναυάγιο της Δεύτερης Διεθνούς.

8. Μια ιδιαίτερα σημαντική και σαφής στάση, όσον αφορά το ζήτημα των αποικιών και των καταπιεσμένων εθνών, είναι απαραίτητη από την πλευρά των κομμουνιστικών κομμάτων των χωρών, των οποίων οι αστικές τάξεις έχουν στην κατοχή τους αποικίες και καταπίέζουν άλλα έθνη. Κάθε κόμμα που επιθυμεί να ανήκει στην Κομμουνιστική Διεθνή, έχει υποχρέωση να εκθέτει τα τεχνάσματα και τις υπεκφυγές των ιμπεριαλιστών «του» στις αποικίες, να υποστηρίζει κάθε απελευθερωτικό κίνημα στις αποικίες, όχι με λόγια, αλλά με έργα, να ζητάει την απέλαση των ιμπεριαλιστών «του» από αυτές τις αποικίες, να καλλιεργεί στις καρδιές των εργαζομένων της χώρας του μια πραγματικά αδελφική στάση για τους εργαζόμενους των αποικιών και των καταπιεσμένων εθνών, καθώς και να διενεργεί συστηματική προπαγάνδα μεταξύ των στρατευμάτων της χώρας του, εναντίον κάθε καταπίεσης των αποικιακών λαών.

9. Κάθε κόμμα που επιθυμεί να ανήκει στην Κομμουνιστική Διεθνή, πρέπει,

συστηματικά και επίμονα, να αναπτύσσει κομμουνιστική δραστηριότητα στο εσωτερικό των συνδικάτων και στις εργατικές επιτροπές, στους συνεταιρισμούς καταναλωτών και σε άλλες μαζικές οργανώσεις εργαζομένων. Μέσα σε αυτές τις οργανώσεις, οι κομμουνιστικοί πυρήνες πρέπει να οργανωθούν με επίμονη και ακούραστη εργασία για κερδίσουν τα συνδικάτα, κ.λπ., προς ώφελος του Κομμουνισμού. Στην καθημερινή εργασία τους, οι πυρήνες έχουν την υποχρέωση να αποκαλύπτουν παντού την προδοσία των σοσιαλπατριωτών και την αστάθεια του «κέντρου». Οι κομμουνιστικοί πυρήνες πρέπει να είναι πλήρως εξαρτώμενοι από το κόμμα στο σύνολό του.

10. Κάθε κόμμα που ανήκει στην Κομμουνιστική Διεθνή, υποχρεούται να διεξάγει έναν ανένδοτο αγώνα ενάντια στην «Διεθνή» του Άμστερνταμ, των κίτρινων συνδικάτων. Θα πρέπει να ασκούν την πιο έντονη προπαγάνδα μεταξύ των συνδικαλιστών για την αναγκαιότητα της ρήξης με την κίτρινη «Διεθνή» του Άμστερνταμ. Πρέπει να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να υποστηρίξουμε την προσχώρηση της Διεθνούς Ένωσης Ερυθρών Συνδικάτων στην Κομμουνιστική Διεθνή, επί του παρόντος στη διαδικασία του σχηματισμού, με όλα τα διαθέσιμα μέσα.

11. Τα κόμματα που επιθυμούν να ανήκουν στην Κομμουνιστική Διεθνή, έχουν την υποχρέωση να επανεξετάσουν τη σύνθεση του προσωπικού των κοινοβουλευτικών παρατάξεων τους, να απομακρύνουν όλα τα αναξιόπιστα στοιχεία από αυτά και να υποτάξουν αυτές τις παρατάξεις στην ηγεσία του κόμματος, όχι μόνο στα λόγια αλλά και με πράξεις, καλώντας ατομικά κάθε κομμουνιστικό μέλος του κοινοβουλίου να υποτάξει το σύνολο της δραστηριότητάς του στα συμφέροντα της πραγματικά επαναστατικής προπαγάνδας και αναταραχής.

12. Τα κόμματα που ανήκουν στην Κομμουνιστική Διεθνή, πρέπει να οργανώνονται με βάση την αρχή του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Στη σημερινή εποχή του οξύτατου εμφυλίου πολέμου, το κομμουνιστικό κόμμα θα είναι σε θέση να εκπληρώσει το καθήκον του, μόνο αν έχει οργανωθεί με έναν όσο το δυνατόν πιο συγκεντρωτικό τρόπο, αν επικρατεί σιδερένια πειθαρχία μέσα σε αυτό και αν ο κεντρικός πυρήνας του έχει την ευρεία αποδοχή των μελών του κόμματος, έχει δύναμη και κύρος και είναι εξοπλισμένος με διευρυμένες εξουσίες.

13. Τα κομμουνιστικά κόμματα των χωρών, στις οποίες οι κομμουνιστές μπορούν να επιτελέσουν το έργο τους νόμιμα, πρέπει από καιρό σε καιρό να αναλαμβάνουν εκκαθαρίσεις (επανεγγραφή) των μελών των οργανώσεων του κόμματός τους,

προκειμένου να απαλλαγούν από κάθε μικροαστικό στοιχείο που έχει παρεισφρήσει μέσα σε αυτό.

14. Κάθε κόμμα που επιθυμεί να ενταχθεί στην Κομμουνιστική Διεθνή, έχει την υποχρέωση να δίνει, άνευ όρων, υποστήριξη σε όλες τις σοβιετικές δημοκρατίες στην πάλη τους ενάντια στις δυνάμεις της αντεπανάστασης. Τα κομμουνιστικά κόμματα πρέπει να κάνουν σαφή προπαγάνδα για να αποτρέπεται η μεταφορά πολεμικού υλικού για τους εχθρούς των σοβιετικών δημοκρατιών. Θα πρέπει επίσης να πραγματοποιούν νόμιμη ή παράνομη προπαγάνδα, κ.λπ., με όλα τα μέσα που υπάρχουν στη διάθεσή τους, μεταξύ των στρατευμάτων που στέλνονται να καταπινίξουν τις δημοκρατίες των εργαζομένων.

15. Τα κόμματα που έχουν διατηρήσει ακόμα τα παλαιά σοσιαλδημοκρατικά προγράμματά τους, έχουν την υποχρέωση να αλλάξουν αυτά τα προγράμματα όσο το δυνατόν γρηγορότερα και να θέσουν σε εφαρμογή ένα νέο κομμουνιστικό πρόγραμμα, που να αντιστοιχεί στις ιδιαίτερες συνθήκες της χώρας και να είναι σύμφωνο με τις αποφάσεις της Κομμουνιστικής Διεθνούς. Κατά κανόνα, το πρόγραμμα του κάθε κόμματος που ανήκει στην Κομμουνιστική Διεθνή, πρέπει να επικυρωθεί από ένα τακτικό συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς ή από την Εκτελεστική Επιτροπή. Σε περίπτωση που η Εκτελεστική Επιτροπή της Κομμουνιστικής Διεθνούς απορρίψει το πρόγραμμα ενός κόμματος, το εν λόγω κόμμα έχει το δικαίωμα προσφυγής στο Συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

16. Όλες οι αποφάσεις του συνεδρίου της Κομμουνιστικής Διεθνούς και οι αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής της, είναι δεσμευτικές για όλα τα κόμματα που ανήκουν στην Κομμουνιστική Διεθνή. Η Κομμουνιστική Διεθνής, που ενεργεί υπό συνθήκες του πιο οξέως εμφυλίου πολέμου, πρέπει να οικοδομηθεί με έναν πολύ πιο συγκεντρωτικό τρόπο από ό,τι συνέβαινε με τη Δεύτερη Διεθνή. Κατά την πορεία, η Κομμουνιστική Διεθνής και η Εκτελεστική Επιτροπή της, θα πρέπει, φυσικά, στο σύνολο της δραστηριότητάς της, να λαμβάνει υπ' όψιν τις διαφορετικές συνθήκες υπό τις οποίες τα επιμέρους κόμματα θα πρέπει να πολεμούν και να εργάζονται, και γενικά να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις, μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αποφάσεις αυτές είναι δυνατές.

17. Σύμφωνα με τα παραπάνω και στο πλαίσιο αυτό, όλα τα κόμματα που επιθυμούν να ανήκουν στην Κομμουνιστική Διεθνή, πρέπει να αλλάξουν τα ονόματά τους. Κάθε κόμμα που επιθυμεί να ανήκει στην Κομμουνιστική Διεθνή, πρέπει να φέρει το όνομα «Κομμουνιστικό Κόμμα» της τάδε ή της δείνα χώρας (το

τμήμα της Κομμουνιστικής Διεθνούς). Το ζήτημα του ονόματος δεν είναι τυπικό, αλλά ένα άκρως πολιτικό ζήτημα μεγάλης σημασίας. Η Κομμουνιστική Διεθνής έχει κηρύξει τον πόλεμο σε ολόκληρο τον αστικό κόσμο και σε όλα τα κίτρινα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα. Η διαφορά μεταξύ των κομμουνιστικών κομμάτων και των παλαιών επίσημων «σοσιαλδημοκρατικών» ή «σοσιαλιστικών» κομμάτων, που έχουν προδώσει το λάβαρο της εργατικής τάξης, πρέπει να είναι σαφής σε κάθε απλό εργαζόμενο.

18. Όλα τα κύρια όργανα του Τύπου των κομμάτων σε κάθε χώρα, έχουν την υποχρέωση της δημοσίευσης όλων τα σημαντικών επίσημων εγγράφων της Εκτελεστικής Επιτροπής της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

19. Όλα τα κόμματα που ανήκουν στην Κομμουνιστική Διεθνή, ή έχουν υποβάλει αίτηση για ένταξη, έχουν την υποχρέωση να συγκαλέσουν ένα έκτακτο συνέδριο, το συντομότερο δυνατόν, και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερο από τέσσερις μήνες μετά το Δεύτερο Συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς, προκειμένου να ελέγξουν όλους αυτούς τους όρους ένταξης. Στο πλαίσιο αυτό, οι κεντρικές επιτροπές των κομμάτων, πρέπει να φροντίζουν, έτσι ώστε οι αποφάσεις του Δευτέρου Συνεδρίου να γίνονται γνωστές σε όλες τις τοπικές οργανώσεις τους.

20. Τα κόμματα που τώρα επιθυμούν να εισέλθουν στην Κομμουνιστική Διεθνή, αλλά δεν έχουν ακόμη αλλάξει ριζικά την προηγούμενη τακτική τους, πρέπει πριν από την ένταξή τους στην Κομμουνιστική Διεθνή, να εξασφαλίσουν ότι, όχι λιγότερο από τα δύο τρίτα της κεντρικής επιτροπής και του συνόλου των σημαντικότερων κεντρικών θεσμικών οργάνων, αποτελείται από συντρόφους, που ακόμη και πριν από το Δεύτερο Συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς, τάχθηκαν σαφώς και δημοσίως, υπέρ της εισόδου του κόμματος στην Κομμουνιστική Διεθνή. Εξαιρέσεις μπορεί να επιτρέπονται με τη σύμφωνη γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Κομμουνιστικής Διεθνούς. Η Εκτελεστική Επιτροπή της Κομμουνιστικής Διεθνούς, έχει επίσης το δικαίωμα να κάνει εξαιρέσεις σε σχέση με τους εκπροσώπους της τάσης του κέντρου που αναφέρεται στην παράγραφο 7.

21. Τα μέλη του κόμματος, που ουσιαστικά απορρίπτουν τους όρους και τις θέσεις που προβλέπονται από την Κομμουνιστική Διεθνή, πρέπει να αποβάλλονται από το κόμμα. Το ίδιο ισχύει και για τους εκπροσώπους των έκτακτων συνεδρίων.